چهره‌های ماندگار میراث فرهنگی برای چهارمین دوره معرفی می‌شوند

■ **چهارمین دوره نکوداشت چهره‌های ماندگار میراث فرهنگی با هدف تکریم و تجلیل از ۱۰ چهره سرآمد و پیشکسوت میراث‌فرهنگی کشور و قدردانی از خدمات علمی و پژوهشی آنان برگزار می‌شود.**

گروه گردشگری – چهارمین دوره نکوداشت چهره‌های ماندگار میراث فرهنگی کشور، سه‌شنبه ۴ شهریور با شعار «ایران، سرای امید» و به همت معاونت میراث فرهنگی برگزار خواهد شد.

در این رویداد، جمعی از مقامات کشوری، مسئولان و مدیران فرهنگی و هنری، پژوهشگران و استادان دانشگاه‌ها حضور خواهند داشت.

نخستین دوره چهره‌های ماندگار میراث فرهنگی کشور، تیرماه سال ۱۴۰۱ برگزار شد و از ۱۲ استاد و پیشکسوت این حوزه، محمدرضا اولیا، عبدالله جبل عاملی، حمیده چوبک، علی‌اکبر سعیدی، محمدحسن سمسار، محمدرحیم صراف، باقر آیت‌الله‌زاده شیرازی، فائق توحیدی، رجبعلی لباف خانیکی، مهدی مجابی، محمدحسن محب‌علی و محمدمیرشکرایی به پاس یک عمر خدمت برای پاسداری از فرهنگ ایران‌زمین تجلیل شد.

خردادماه سال ۱۴۰۲ دومین دوره این رویداد فاخر برگزار شد و از ۱۰ چهره برجسته میراث فرهنگی کشور تجلیل شد و زنده‌یاد یعقوب دانش‌دوست، زهره بزرگمهری، سیدمنصور سید سجادی، اسکندر مختاری طالقانی، جلیل گلشن بافقی، هایده لاله، سیدمحمود طالقانی، رسول وطن‌دوست، عبدالحسین وکیلی فرد و عبدالرحمان وهاب‌زاده به عنوان چهره ماندگار این دوره معرفی شدند.

در آخرین روز از خردادماه ۱۴۰۳ سومین دوره چهره‌های ماندگار میراث فرهنگی کشور برگزار شد و ۸ استاد و پیشکسوت این حوزه به‌نام‌های زنده‌یاد صادق ملک‌شهمیرزادی، عبدالمجید ارفعی، احمد جلالی، فخری دانشپورپرور، مهدی رهبر، محمدمنصور فلامکی، احمد منتظر و بهروز وجدانی تقدیر شدند.

برگزاری آیین نکوداشت چهره‌های ماندگار میراث فرهنگی با هدف تجلیل از بزرگان و مفاخر این حوزه به‌عنوان سرمایه‌های ملی، تعمیق فرهنگ تکریم پیشکسوتان، الگوسازی ملموس و ارزشمند برای نسل جوان و متخصصان حوزه میراث فرهنگی و ترویج مردمی‌سازی حفاظت از میراث‌فرهنگی انجام می‌شود.

ماسک‌های دوهزار ساله مردگان، اسرار اقوام باستانی سیبری را برملا کرد

گروه گردشگری – محققان موزه ملی تاریخ مسکو، با همکاری متخصصان فناوری از یک مرکز نوآوری پیشرو، با موفقیت ظاهر یک ماسک متوفیان نادر متعلق به قوم باستانی تاشتیک در جنوب سیبری را بازسازی و ابعاد جدیدی از زندگی این قوم را مشخص کردند.

این ماسک‌ها که به تازگی با کمک هوش مصنوعی و ابزار دیجیتالی بازسازی شده است، یکی از یافته‌های جدید و متعدد مرتبط با فرهنگ تاشتیک/Tashtyk است که بین قرن اول و هفتم پیش از میلاد مسیح در جنوب سیبری شکوفا شد.

این ماسک‌ها که اغلب از گچ یا ساروج ساخته می‌شدند، بخش جدایی‌ناپذیری از آیین‌های تشییع جنازه پیچیده‌ای بودند که قوم باستانی تاشتیک مقید به انجام آن بود. برخلاف بسیاری فرهنگ‌های باستانی که اجساد مردگان خود را دفن می‌کردند، تاشتیک‌ها مانند اقوام و ادیان مختلف دیگر در نقاط زیادی از جهان اجساد مردگان خود را می‌سوزاندند. خانواده متوفی بعد از سوزاندن یک ماسک تشییع جنازه دست‌ساز را روی تمثالی ساخته‌شده از فرد متوفی قرار می‌دادند. این ماسک بسیار به فرد شبیه بود و در مراسم یادبود و عزاداری‌هایی قرار داده می‌شد که ماه‌ها یا حتی سال‌ها به طول می‌انجامید.

این ماسک‌ها اغلب به شکل ظریفی نقاشی و گاهی با مو، جواهرات یا پارچه تزئین می‌شدند. محققان معتقدند آنها نماد تکریم اجداد و تداوم زندگی پس از مرگ بودند و همین امر باعث می‌شد فقط شیء هنری نباشند بلکه به نمادی مقدس برای خاطره و هویت جمعی یا فردی تبدیل شوند.

قوم تاشتیک همچنان به عنوان رازی قلمداد می‌شوند. تحقیقات باستان‌شناختی نشان می‌دهد آنها یک جامعه چندقومیتی بودند که تحت تأثیر گروه‌های عشایری مختلفی چون سکاها قرار داشتند، در سکونتگاه‌های محکمی زندگی می‌کردند، امورات خود را از راه کشاورزی می‌گذراندند و صنعتگران ماهری بودند؛ به ویژه در فلزکاری و تولید پارچه. فرهنگ آنها حدود قرن هفتم میلادی توسط مهاجران ترک به سیبری از بین رفت. با وجود این، شواهد مادی قابل توجهی از آنها بر جای مانده است که ماسک‌های تشییع جنازه از نمادین‌ترین نمادهای تمدن آنها هستند. بسیاری از این ماسک‌ها حالات چهره دقیق افراد این قوم و و بینش‌های انسان‌شناسی منحصر به فردی را در مورد ظاهر فیزیکی و ارزش‌های فرهنگی مردمان سیبری باستان بازنمایی می‌کنند.

احیای دیجیتالی ماسک تشییع جنازه تاشتیک، هم میراث ماندگار یک تمدن ناپدیدشده سیبری و هم قدرت فناوری مدرن را برای احیای تاریخ نشان می‌دهد. یک شیء که نزدیک به دو هزار سال در زمین قرار داشت، اکنون نه‌تنها به عنوان یک اثر باستانی، بلکه به عنوان داستانی از خلاقیت، آیین و خاطره بشر، دوباره پدیدار شده و منبع جدیدی برای محققان باستان‌شناسی است.

علت اصلی تاخیر در نشست و برخاست هواپیما چیست؟

گروه گردشگری – پروازها بنابر دلایل مختلفی از جمله شرایط جوی، عوامل فنی، عملیاتی و ترافیکی ممکن است دچار تاخیر از چند دقیقه تا چند ساعت شوند که در هر کدام از شرایط، بر اساس میزان تاخیر حقوق مسافران متفاوت است.

اگر با هواپیما به شهر یا کشورهای مختلف سفر کرده باشید احتمالا با تاخیر در پروازها مواجه شده‌اید. تاخیرهایی که بعضا از چند دقیقه تا چندساعت طول می‌کشد و ممکن است در برنامه سفر مسافران اختلال ایجاد کند.

به طور معمول وقتی هواپیما دیرتر از ساعت برنامه‌ریزی شده (ساعتی که در بلیت یا سیستم رزرو درج می‌شود) حرکت کند تاخیر رخ می‌دهد.

اگرچه براساس شیوه‌نامه حقوق مسافر، مسافران در مواجهه با تاخیر، مشمول حق و حقوقی می‌شوند که شرکت‌های هواپیمایی موظفند آن را رعایت و نسبت به جبران حقوق تضییع شده بر اساس ضوابط اقدام کنند.

حقوق خود را در تاخیر پروازها بدانیم

بر اساس مقررات بین‌المللی، شرکت‌های هواپیمایی موظف هستند به مسافران خود در خصوص تاخیر اطلاع‌رسانی کنند.

به طور کل اما در پروازهای داخلی در تاخیرهای کمتر از دو ساعت و در پروازهای خارجی در تاخیرهای کمتر از سه ساعت، باید اطلاع رسانی صحیح به مسافران توسط شرکت هواپیمایی صورت گیرد و همچنین انجام پذیرایی نوع اول(مشروط به داشتن زمان کافی) نیز انجام شود.

در تاخیرهای بین دو تا پنج ساعت در پروازهای داخلی و سه تا پنج ساعت در پروازهای خارجی، اقدامات شرکت‌های هواپیمایی شامل اطلاع‌رسانی صحیح به مسافران، انجام پذیرایی نوع اول و دوم، ارائه بلیت مشابه(مسیر پروازی) در اولین فرصت و پرداخت غرامت معادل ۳۰ درصد قیمت بلیت، استرداد وجه بلیت ظرف مدت ۴۸ ساعت و پرداخت غرامت معادل ۳۰ درصد قیمت بلیت، استرداد وجه بلیت در صورت انصراف مسافر از پرواز و پرداخت غرامت معادل ۳۰ درصد قیمت پایه بلیت است.

در تاخیرهای بیشتر از پنج ساعت در پروازهای داخلی و خارجی اقدامات شرکت‌ها نیز شامل اطلاع رسانی صحیح به مسافران توسط شرکت‌هواپیمایی، انجام پذیرایی مناسب، ارائه بلیت مشابه در اولین فرصت و پرداخت غرامت یک برابر قیمت بلیت، استرداد وجه بلیت در صورت انصراف مسافر از پرواز و پرداخت غرامت معادل یک برابر قیمت بلیت است.

چرا پروازها تاخیر می‌خورند؟

تاخیر در پرواز دلایل مختلفی دارد. یکی از آنها شرایط جوی نامساعد است. مه، باران، طوفان شن، گرد و خاک، برف و یخ‌زدگی باند می‌تواند نشست و برخاست هواپیما را خطرناک کند. وزش باد مخالف یا طوفان‌های شدید نیز می‌تواند در پروازها اختلال ایجاد کند.

یکی دیگر از دلایل تاخیر در پرواز محدودیت‌های خدمات فرودگاهی، ترافیک هوایی و تراکم پروازهاست. ترافیک هوایی در فرودگاه‌های شلوغ باعث می‌شود هواپیماها در صف انتظار برخاست یا فرود قرار بگیرند.

اقدامات فنی غیرقابل پیش‌بینی جهت اطمینان از ایمنی پرواز نیز از دلایل دیگر تاخیر در پرواز است. اقدامات امنیتی غیرقابل پیش‌بینی جهت اطمینان از امنیت پرواز را می‌توان از دلایل دیگر برشمرد. همچنین ممکن است پرواز قبلی همان هواپیما با تاخیر انجام شود که در پرواز بعدی آن نیز اثرگذار باشد.